

Time: 2:00 Hours

Total Marks: 60

Instructions

- 1. All Questions are Compulsory.**
- 2. All Questions carry equal marks.**
- 3. Figures to the right indicate marks.**

Q1. A Comment on the traditional and non-traditional threats to the security of a State.
Which such threats should be concerns for India?

15 Marks

OR

Q1. B Explain the concept of collective security in International Relations. Discuss the different types of collective security arrangements and the role of United Nations in promoting international cooperation.

Q2. A What is Balance of Power in International Relationship?

15 Marks

OR

Q2. B Is today's World is free from Polarization?

Q3.A) Take an account to evolution of Diplomacy and discuss its objectives

15 Marks

OR

Q3.B) Describe features and relevance of International Law

Q4.A Examine the approaches to peace with special reference to Arms control and Disarmament?

OR

Q4. B Discusss the New Nuclear Proliferation challenges appeared in recent times.

15 Marks

वेळ:2:00 तास

एकूण गुण: 60

सूचना: 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न १ अ. राज्याच्या सुरक्षिततेला असलेले महत्वाचे धोके कोणते आहेत? असे कोणते धोके भारतासाठी चिंतेचा विषय आहेत?

१५ गुण

किंवा

प्रश्न १ ब. आंतरराष्ट्रीय संबंधांमधील सामूहिक सुरक्षिततेची संकल्पना स्पष्ट करा. विविध प्रकारच्या सामूहिक सुरक्षा व्यवस्था आणि आंतरराष्ट्रीय सहकार्याला चालना देण्यासाठी संयुक्त राष्ट्रांच्या भूमिकेवर चर्चा करा.

प्रश्न २ अ. आंतरराष्ट्रीय संबंधात शक्ती संतुलन म्हणजे काय?

१५ गुण

किंवा

प्रश्न २ ब. आजचे जग ध्रुवीकरणापासून मुक्त आहे का?

प्रश्न ३ अ. राजनयाच्या उगमाची चर्चा करून त्याची विविध उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

१५ गुण

किंवा

प्रश्न ३ ब. आंतरराष्ट्रीय कायद्याची वैशिष्ट्ये आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

प्रश्न ४ अ. शस्त्र नियंत्रण आणि निःशस्त्रीकरणाच्या विशेष संदर्भात शांततेच्या दृष्टिकोनाचे परीक्षण करा? १५ गुण

किंवा

प्रश्न ४ ब. अलिकडच्या काळात नवीन अणुप्रसाराच्या आव्हानांची चर्चा करा
